

להחמיר שאף בשעת הטל אינו פטור אלא כשמקלחות ובאות או אסיפא קאי להקל שאף בשעת השרב פטור במקלחות?

תא שמע: תניא: הצד חגבין בשעת הטל פטור, בשעת השרב חייב.

אלעזר בן מהבאי אומר: אפילו בשעת השרב, אם היו מקלחות ובאות פטור, והיינו לקולא.

מתניתין:

צבי שנכנס מאליו לבית ונעל אדם אחד בפניו, חייב שזו היא צידתו.

נעלו שנים, פטורין שכל מלאכה שעשאוה שנים, שניהם פטורין.

וכל זה דוקא כשכל אחד לבדו היה יכול לנעול, אבל לא היה יכול אחד לנעול את הבית ונעלו שנים, שניהם חייבין שבאופן כזה הדרך ששנים עושים את המלאכה והרי לכל אחד מלאכה שלימה שבלעדו לא היתה נעשית.

ורבי שמעון פוטר שרבי שמעון סובר שאפילו בזה אינו יכול וזה אינו יכול שניהם פטורין [ולעיל צג, א מפרש פלוגתייהו].

גמרא:

אמר רבי ירמיה בר אבא אמר שמואל: הצד

ארי בשבת אינו חייב עד שיכניסנו לגורזקי שלו לכלוב המיועד לו, אבל מחוץ לכלוב אפילו תופסו בידו אין זו צידתו שיכול להשתמט ממנו.

מתניתין:

ישב האחד על הפתח ששם הצבי ולא מילאהו שגופו לא מלא את חלל הפתח, ואחר כך ישב השני ליד הראשון ומילאהו את כל חלל הפתח, השני חייב שעל ידו ניצוד הצבי, והראשון פטור שלא עשה כלום.

ישב הראשון על הפתח ומילאהו, ובא השני וישב בצידו כלומר לפניו מהראשון ומילא גם הוא את חלל הפתח אף על פי שעמד הראשון והלך לו שנמצא השני גורם עתה לצידת הצבי הראשון חייב שהוא צד בתחילה את הצבי והשני פטור מאחר שאינו עושה מעשה מחדש אלא הוא שומר לצבי שכבר ניצוד שלא יוכל לברוח מהבית, ואין זה מעשה צידה אלא שמירה.

הא למה השני הזה דומה? לנועל את ביתו לשומריו ולא ידע שצבי שם ונמצא אח"כ שצבי שמור שמור בתוכו שאין מחייבין אותו לפתוח את הדלת כשיודע לו שהצבי שם כיון שעתה אינו עושה מעשה צידה.⁽³⁾

גמרא:

אמר רבי אבא אמר רב חייא בר אשי אמר

3. כך פירשו את משנתנו התפא"י ורא"מ הורוביץ, וכן פירש הרמב"ן בפירושו אחד. ועוד

אבל חגבין כשנתעוררין אין יכולין לפרוח והן ניצודין ועומדין.